

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	:SSA Leszek Kulik (spr.)
Protokolant	: Anna Tkaczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku – Anny Malczyk

po rozpoznaniu w sprawie T. A.

podejrzanego o przestępstwa z art. 199 (1) i 24 (4) kodeksu karnego Republiki Litewskiej

zażalenia wniesionego przez obrońcę podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 30 grudnia 2015 r. sygn. akt III Kop 47/15

w przedmiocie przekazania z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do Litwy osoby ściganej europejskim nakazem aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 kpk

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r. sygn. akt III Kop 47/15 Sąd Okręgowy w Białymstoku przekazał organom sprawiedliwości Litwy obywatela białoruskiego T. A., urodz. (...) r. w miejscowości P. wobec którego Prokuratura Generalna Republiki Litewskiej w dniu 12 listopada 2015 r. wydała europejski nakaz aresztowania

Powyższe postanowienie w całości zaskarżył obrońca ściganego, zarzucając mu obrazę prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia to jest :

1) art. 607c § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 1 ust. 1 i art. 6 ust. 1 Decyzji Ramowej Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (...) (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich 18.7.2002, L.190/1) poprzez wydanie zaskarżonego postanowienia w oparciu o europejski nakaz aresztowania nie posiadający waloru decyzji sądowej i pochodzący od nieuprawnionego bo niesądowego organu,

2) art. 607p § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 6 Konwencji o ochronie praw i podstawowych wolności poprzez wydanie zaskarżonego postanowienia którego wykonanie narusza wolność i prawa człowieka i obywatela T. A. to jest prawo do sadu,

3) art. 607r § 1 k.p.k. poprzez wydanie zaskarżonego postanowienia, gdy przestępstwo zarzucane T. A. nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez odmowę wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy stwierdzając brak przeszkód prawnych do wydania ściganego organom sprawiedliwości Republiki Litewskiej, w celu przeprowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w aspekcie prawnej dopuszczalności wydania ściganego.

Nie można w szczególności zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego, że w prowadzonym w niniejszej sprawie postępowaniu doszło do obrazy przepisów postępowania tj. art. 607c § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 1 ust. 1 i art. 6 ust. 1 Decyzji Ramowej Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (...) (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich 18.7.2002, L.190/1) poprzez wydanie zaskarżonego postanowienia w oparciu o europejski nakaz aresztowania nie posiadający waloru decyzji sądowej i pochodzący od nieuprawnionego bo niesądowego organu.

Zauważyć w szczególności należy, że orzeczeniem stanowiącym podstawę wydania Europejskiego Nakazu Aresztowania było postanowienie Sądu Okręgowego w Wilnie o zastosowaniu wobec T. A. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania z dnia 4 grudnia 2008 r. (k. 99). ENA wydany przez Prokuraturę Generalną Republiki Litewskiej w dniu 12 listopada 2015 r. (k. 60), było zatem decyzją wtórną będącą niejako kontynuacją decyzji pierwotnej, wydanej przez organ sądowy, która jedynie rozszerzyła zakres poszukiwań podejrzanego na kraje Unii Europejskiej. Przyjmuje się zatem, że prokurator jest również organem uprawnionym do wydania ENA.

Stanowisko to zostało zaaprobowane zarówno w judykaturze i doktrynie. Wystarczy w tym miejscu odwołać się do postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 grudnia 2011 r., (II AKz 811/11, LEX nr 1129791), który stwierdził, iż „to, że w myśl przepisu art. 607 a k.p.k. polskim organem sądowym właściwym do wydania europejskiego nakazu aresztowania jest sąd okręgowy, nie oznacza, iż we wszystkich państwach członkowskich organem wstępującym z europejskim nakazem aresztowania musi być wyłącznie sąd. W rozumieniu postanowień Decyzji Ramowej z dnia 13 czerwca 2002 roku w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi ((...), Dz. U. UE z dnia 18 lipca 2002 roku) organem sądowym państwa wydana europejskiego nakazu aresztowania mogą być również prokuratury, gdyż o charakterze tych organów decydują samodzielne władze państw-członków Unii Europejskiej (art. 6 ust. 3 decyzji ramowej). Pamiętać trzeba, że podmiotem żądania przekazania osoby ściganej europejskim nakazem aresztowania nie jest konkretny organ sądowy lecz państwo, którego członkostwo w Unii Europejskiej gwarantuje prowadzenie postępowania karnego z zachowaniem standardów sądowych obowiązujących we wszystkich jej krajach”.

Z kolei Michał Płachta (ST. Europ. 2002.3.51. Europejski nakaz aresztowania (wydania): kłopotliwa "rewolucja" w ekstradycji. Teza nr 5, 40175/5) stwierdza, iż „Rozwiązanie przyjęte w Decyzji Ramowej (...) w sprawie europejskiego nakazu aresztowania (wydania)] zakłada, że dotychczasowe dwuetapowe postępowanie ekstradycyjne zostaje przekształcone w jednorodne postępowanie prowadzone przez taki organ wymiaru sprawiedliwości, który jest właściwy do wydania europejskiego nakazu aresztowania (wydania) zgodnie z ustawodawstwem wewnętrznym każdego z państw członkowskich (art. 6). Nic nie stoi na przeszkodzie, aby uznać, że w warunkach polskich wymagania te spełnia oprócz sądu także prokurator”.

O właściwości organu powołanego do wydania europejskiego nakazu aresztowania decyduje prawo obowiązujące w poszczególnych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. Wydanie europejskiego nakazu aresztowania przez organ prokuratorski nie narusza art. 1 ust. 1 i art. 6 ust. 1 Decyzji Ramowej Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie

europiejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (...) (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich 18.7.2002, L.190/1).

Kwestia właściwości organu powołanego do wydania ENA może być zatem odrębnie uregulowana w poszczególnych państwach członkowskich. W polskim kodeksie postępowania karnego przepisy przyznają kompetencje w tym zakresie sądowi okręgowemu (art. 607a k.p.k.). Takie regulacje prawne nie są jednak powszechnie obowiązującą regułą. Wystarczy w tym miejscu odwołać się chociażby do regulacji prawnych przyjętych we Francji, gdzie również organem powołanym do wydania ENA jest organ prokuratorski (vide: Sygn. akt II AKz 94/14 Sądu Apelacyjnego w Białymstoku).

Wykonanie zaskarżonego postanowienia nie narusza również wolności i praw podejrzanego zagwarantowanych w art. 6 Konwencji o ochronie praw i podstawowych wolności tylko z tego powodu, że zastosowana procedura jest długotrwała zwłaszcza, że występująca zwłoka jest wynikiem postawy samego podejrzanego, który wyjechał za granicę i nie stawiał się na wezwania litewskich organów ścigania. Wskazuje na to wprost treść wydanego ENA, gdzie znajduje się zapis, że T. A. naruszył warunki zastosowanego wobec niego środka zapobiegawczego w postaci poręczenia majątkowego i ukrył się przed organami prowadzącymi postępowanie przygotowawcze (k. 10). Współpraca sądowa w sprawach karnych między państwami członkowskimi UE - której częścią jest instytucja ENA - opiera się na zasadzie wzajemnego zaufania. W praktyce oznacza to, że co do zasady Sąd przed wydaniem decyzji o przekazaniu ściganego ENA nie ma obowiązku weryfikowania podstawy dowodowej jego wydania. Brak jest też jakichkolwiek przesłanek do kwestionowania decyzji w tym przedmiocie. Podejrzanym nie przedstawił bowiem jakichkolwiek dowodów i racjonalnych argumentów, które usprawiedliwiałyby jego niestawiennictwo przed litewskimi organami ścigania.

Kwestia czy przestępstwo zarzucane podejrzanemu stanowi przestępstwo według prawa polskiego była również przedmiotem oceny polskich organów sądowych i zajęte w tym przedmiocie stanowisko pozostaje aktualne.

Przepis art. 607r § 1 pkt 1 k.k.s. na który powołuje się obrońca określa wymóg podwójnej przestępności czynu, w związku z którym ma dojść do przekazania osoby ściganej. Jednakże działanie powyższej reguły ma charakter fakultatywny. Ponadto, jeżeli nakaz europejski dotyczy osoby niebędącej obywatelem polskim, okoliczność, że czyn nie jest przestępstwem według prawa polskiego, nie stanowi przeszkody do wykonania nakazu europejskiego, o ile dotyczy on czynu zagrożonego w państwie jego wydania karą co najmniej 3 lat pozbawienia wolności albo czynu, za który może być orzeczony co najmniej w tym samym wymiarze inny środek polegający na pozbawieniu wolności, jak też czynu będącego przestępstwem udziału w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnianie przestępstw (art. 607w pkt 1 k.p.k.).

Z takim też przypadkiem mamy też do czynienia w niniejszej sprawie. Mianowicie T. A. nie jest obywatelem polskim. Zarzucono mu, że działając w grupie wspólnie z innymi osobami zorganizował przemyt przez granicę wyrobów tytoniowych podlegających zgłoszeniu przy odprawie celnej tj. czynu z art. 24 ust.4 i art. 199 ust.1 kodeksu karnego Republiki Litewskiej zagrożonego karą pozbawienia wolności do 8 lat. Taki czyn stanowi również przestępstwo na terenie R.P. z art. 258 § 1 k.k. i art. 86 k.k.s.

Odpowiednikiem art. 199 ust.1 kodeksu karnego Republiki Litewskiej jest art. 86 k.k.s., który penalizuje zachowania polegające na nie dopełnieniu przez sprawcę obowiązku celnego, przywozu z zagranicy lub wywozu za granicę towar bez jego przedstawienia organowi celnemu lub zgłoszenia celnego, przez co naraża należność celną na uszczuplenie, w tym towaru w obrocie z zagranicą, co do którego istnieje reglamentacja pozataryfowa. Natomiast udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 258 § 1 k.k.

W konsekwencji należy przyjąć, że przestępstwo przemytu celnego popełnione w zorganizowanej grupie zarzucane podejrzanemu jest również przestępstwem wg. prawa polskiego. Przepis art. 3 k.k.s. na który powołuje się obrońca, nie ma znaczenia dla oceny w tym przedmiocie, albowiem nie określa znamion przestępstwa skarbowego. Dotyczy jedynie reguł ustalania miejsca popełnienia czynu zabronionego, zakresu terytorialnej penalizacji przestępstw skarbowych przez polski kodeks skarbowy i zakresu właściwości miejscowej polskich organów ścigania. Oczywistym jest fakt,

że zakres terytorialny penalizacji określony przez ustawę karną w poszczególnych krajach członkowskich Unii Europejskiej będzie różny i w konsekwencji nie będzie też pokrywać się właściwość miejscowa organów ścigania, która co do zasady obejmuje przestępstwa popełnione na terytorium poszczególnych państw.

Na marginesie należy jedynie dodać, że gdyby nawet przyjąć za trafną argumentację skarżącego, że czyn zarzucany podejrzanemu nie stanowi przestępstwa wg. prawa polskiego, w świetle art. 607r § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 607w k.p.k. nie stanowiłoby to przeszkody do wykonania europejskiego nakazu aresztowania i wymóg podwójnej przestępności czynu, w związku z którym ma dojść do przekazania osoby ściganej, nie stanowiłby też obligatoryjnej przesłanki uniemożliwiającej wydanie takiej osoby.

W tym stanie rzeczy nie dzielając żadnego z zarzutów wniesionego środka odwoławczego, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.